

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto – perustason ensihoidon osaamisala, perustason ensihoitaja Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja

Kokeilusta toimeenpanon edistämiseen

Aira Rajamäki, opetusneuvos
Opetushallitus

Säädökset

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017- uusi laki voimaan 1.1.2018, siirtymäsäännökset
- Asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017 ja muut asetukset
 - Asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa 699/2017 – asetuksen muutos 14.2.2018, 141/2018 – 2 § ja 13 §
 - Asetus ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelystä 685/2017
 - Asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 682/2017
 - Asetus eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista 681/2017
 - Asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 680/2017
 - Asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista eduista 679/2017.

Uuden lainsäädännön mukaisten tutkintojen perusteiden voimaantulo

1.1.2018

- 54 ammatti- ja erikoisammattitutkintoa, joihin tehtiin **uusien säädösten mukaiset muutokset** (mm. osaamispisteet tutkinnon osille ja terminologiset muutokset), mutta ei varsinaisia sisältömuutoksia.

1.1.2018

- 9 ammatti- ja erikoisammattitutkintoa, joihin tehtiin **sisällöllisiä muutoksia**
- ja ammatillisen koulutuksen **uusien säädösten mukaiset muutokset** (mm. osaamispisteet tutkinnon osille ja terminologiset muutokset).

1.8.2018

- 21 kpl ammatti- ja erikoisammattitutkintoa, joihin tehdään **sisällöllisiä muutoksia** ja ammatillisen koulutuksen **uusien säädösten mukaiset muutokset**

1.8.2018

43 kpl perustutkintoja, joista 21:een on tehty vain säädösten mukaiset muutokset (mm. yksi tapa suorittaa tutkinto, osaamispisteet kaikille tutkinnon osille, uudet yhteiset tutkinnon osat ja terminologian täsmennykset).

1.1.2019

37 kpl ammatti- ja erikoisammattitutkintoa, joihin tehdään **sisällöllisiä muutoksia** ja ammatillisen koulutuksen **uusien säädösten mukaiset muutokset**

Muutokset 1.1.2018 →

1 tapa suorittaa tutkinto: näyttö

1 tapa henkilökohtaistamiseen: HOKS

1 tapa arvioida osaamista: opettaja ja työelämän edustaja

1 tapa myöntää tutkinto: koulutuksen järjestäjä

1 koulutuksen järjestämislupa: OKM myöntää

Uudistetut tutkintojen perusteet 1.8.2018 alkaen ePerusteissa

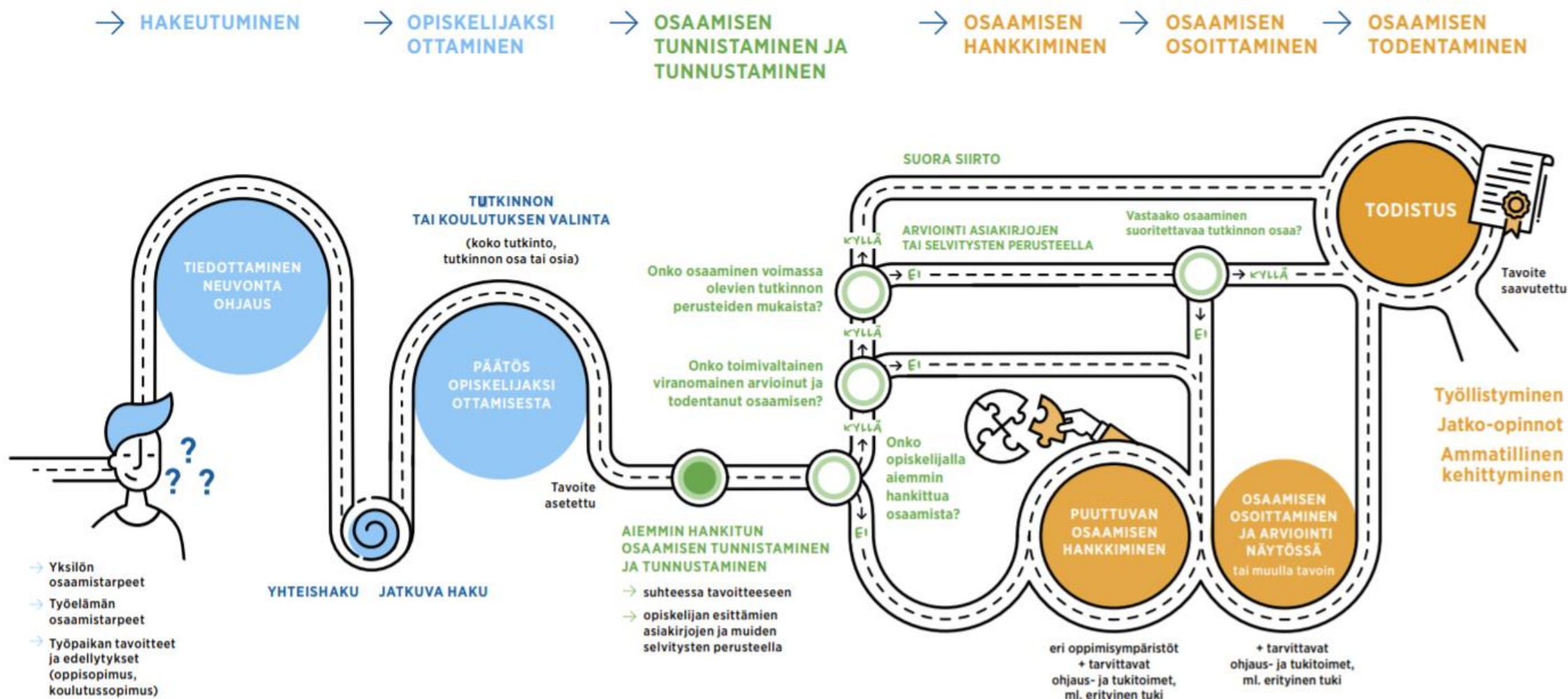
- **Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto** – perustason ensihoidon osaamisala, lähihoitaja/perustason ensihoitaja

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/3689879/reformi/tiedot>

- **Välinehuoltoalan perustutkinto**, välinehuoltaja

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/3716627/reformi/tiedot>

HENKILÖKOHTAISTAMINEN

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

esiHOKS

HOKS: Laadinta, hyväksyminen, seuranta, päivitykset, urasuunnitelma

SORA-säädökset - tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset sosiaali- ja terveystalalan perustutkinnossa – OPH:n määräys tulossa

- OKM:ssä SORA-säädösten toimeenpanon selvitystyö parhaillaan käynnissä – säädösmuutokset? – Virkamiestyöryhmä ja ohjausryhmä työskentelee
- OPH antaa uudistetun määräyksen terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksista

Sosiaali- ja terveystalalan perustutkinnossa ”Opiskelijaksi ottamisen esteinä voi olla

- ajankohtainen hoitamaton psykoosi tai vaikea toimintakykyä laskeva masennus tai muu psyykkistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- tuki- ja liikuntaelimestön sairaus, vamma tai muu fyysistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- toimintakykyä rajoittava ihon sairaus kuten krooninen ihottuma, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- veriteitse tarttuva sairaus saattaa rajoittaa käytännön tehtäviin sijoittumista

- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus.”

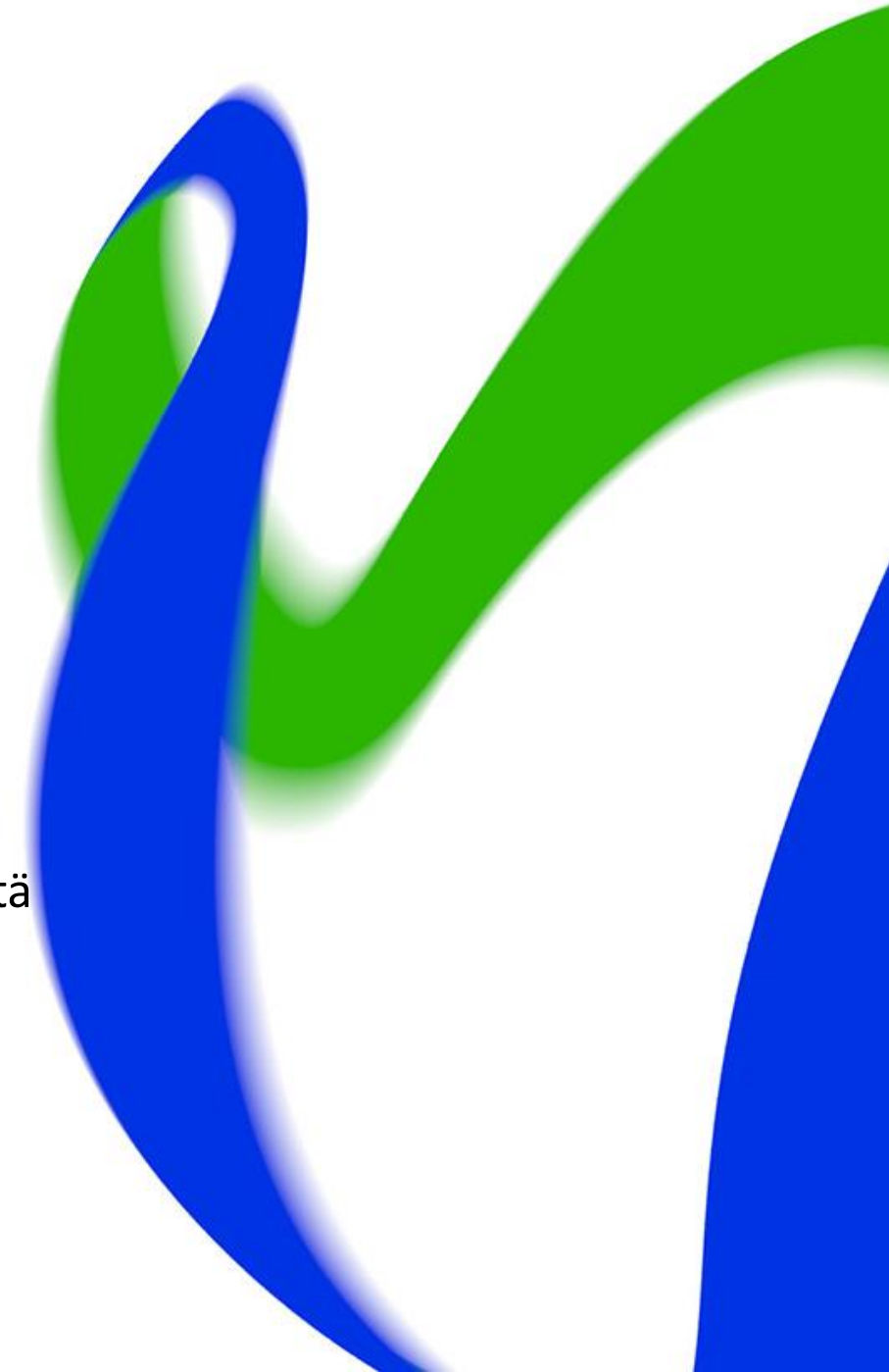

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Välinehuoltoalan perustutkinto tulee SORA-tutkinnoksi, jota koskevat pääosin samat terveydentilavaatimukset kuin sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa - OPH:n määräys tulossa

LUONNOS: ”Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla

- ajankohtainen hoitamaton psykoosi tai vaikea toimintakykyä laskeva masennus tai muu psyykkistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- tuki- ja liikuntaelimestön sairaus, vamma tai muu fyysistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- toimintakykyä rajoittava ihon sairaus kuten krooninen ihottuma, joka estää koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä toimimisen
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

”Kontekstuaalinen” kuvaustapa tutkinnon perusteissa ePerusteissa

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa

Pakolliset ja valinnaiset ammatilliset tutkinnon osat Ammattitaitovaatimusten kuvaus (1)

- Ammattitaitovaatimukset kuvataan työelämälähtöisesti **osaamisena, MITÄ opiskelija osaa tehdä**
- Ammattitaitovaatimusten **koonti tutkinnon osan alkuun** ottaen huomioon mm. tutkinnon osan
 - työprosessiin tai sen osaan liittyvä osaaminen
 - työmenetelmien-, välineiden ja materiaalien käytön osaaminen
 - työn perustana olevan tietoperustan hyödyntäminen/käyttäminen työssä
 - elinikäisen oppimisen avaintaitojen hyödyntäminen.

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa – *Osaamisen arviointi (2)*

- Tutkinnon osan **osaamisen arviointi** kuvataan **ammattitaitovaatimuksittain** tekemisenä – **MITEN** opiskelija **osaa** ko. ammattitaitovaatimukseen liittyvän osaamisen
- Arviointiasteikko tasoilla tyydyttävä (T1 ja T2), hyvä (H3 ja H4) ja kiitettävä (K5) – laadulliset ja määrälliset arviointikriteerit
- Erityistä huomiota kiinnitetty tyydyttävän tason osaamisen (vähimmäistaso) kriteereihin, jotta turvallinen työelämään siirtyminen on työn/ammatin hallinnan kannalta mahdollista.

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa - *Osaamisen arviointi (3)*

◆ Ammattitaidon osoittaminen

- **Yksi tapa** osoittaa tutkinnon osassa vaadittu osaaminen/ammattitaito – **NÄYTTÄMÄLLÄ**
- Lisäksi kuvataan keskeiset **työpaikat** ja mahdollisuus tarvittavin osin **ammattitaidon osoittamisen täydentämiseen yksilöllisesti muilla tavoin.**

Tutkinnon osien laajuuden määrittäminen osaamispisteinä

- Osaamispisteiden tarkistaminen – perustutkinto 180 osaamispistettä
- Tutkinnon osan osaamispisteiden muodostuminen → tarkastelussa tutkinnon osan
 - kattavuus
 - vaikeusaste
 - merkittävyys.

Työpaikalla järjestettävä koulutus

- Oppisopimuskoulutus
- Koulutussopimukseen perustuva koulutus
- Toteutus
 - Tavoitteellista, ohjattua ja tuettua
 - Suunnitellaan osana HOKS-prosessia
 - Perustuu työpaikkojen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyöhön.

Opaslehtiset käyttöön

- Tiedoksenne, että opaslehtiset **Näytöt ja osaamisen arviointi** sekä **Eriytyinen tuki ammatillisessa koulutuksessa** on julkaistu ePerusteissa.
- <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/kooste/amatillinenkoulutus?hakuutyyppi=oppaat>
- Uutinen löytyy reformintuki-sivuilta, jossa linkit opaslehtisiin:
- http://www.oph.fi/reformintuki/103/0/opaslehtisia_amatillisen_koulutuksen_jarjestamisen_tueksi

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma

- **Koulutuksen järjestäjä laatii suunnitelman osaamisen arvioinnin toteuttamisesta** osana koulutuksen järjestäjän laadunhallintajärjestelmää, joka sisältää menettelyt osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman laatimiseen, hyväksymiseen ja päivittämiseen sekä dokumentointiin ja arkistointiin
- Suunnitelma tehdään tutkinto- tai koulutustasolla ja tarvittaessa tarkemmalla tasolla
- [http://www.oph.fi/reformintuki/103/0/osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman tietosisalto maaritelty](http://www.oph.fi/reformintuki/103/0/osaamisen_arvioinnin_toteuttamissuunnitelman_tietosisalto_maaritelty)

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa koulutuksessa

- http://www.oph.fi/download/190382_Maarays_OPH-501-2018_OSTU.pdf

Seuraa

- <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/3716627/reformi/rakenne>
- Ammatillisen koulutuksen uutiskirje
→ tilaa: <http://uutiskirje.oph.fi>
- www.oph.fi/reformintuki
- www.minedu.fi/amisreformi
- <http://minedu.fi/koulutusjarjestelma>

Haasteita toimeenpanolle

- Riittävän laadukkaiden työpaikkojen saanti koulutussopimusta ja oppisopimusta varten
- Alaikäisten opiskelijoiden kohdalla tiukat työturvallisuuslain tulkinnat voivat tuottaa esteitä työpaikalla tapahtuvaan opiskeluun
- Työpaikkaohjaajien perehdytys ja opettajien jalkautuminen kentälle
- Yhteistyö ammattikorkeakoulujen ensihoitajakoulutuksen kanssa esim. simulaatiopedagogiikassa
- Perustason ensihoidon tulevaisuus SOTE-uudistuksessa?
- Yhteistyö pelastajakoulutuksen kanssa
- Maksulliset suojavarusteet? Kuka maksaa?

Kokeilujen rajapinnalla oleva osaaminen

- Kehittyvä työympäristö, jossa korostuu enenevässä määrin
 - teknologian hyödyntäminen ja
 - työelämän muuttuvat ja laaja-alaiset osaamisvaatimukset ja moniammatillinen yhteistyö
 - työelämä- ja yrittäjyysosaaminen sekä tietotekniikan, teknologian ja digitalisaation, sosiaali- ja terveysalan lainsäädännön ja toimintaperiaatteiden sekä asiakaspalvelun osaaminen.

Kokeilujen loppuraportointi ”vuoden 2015 kokeiluohjelman mukaisesti”

- Koulutuksen järjestäjät laativat kokeilukohtaiset loppuraportit omista kokeiluistaan Opetushallitukselle. Ne ovat muuten vapaamuotoisia, mutta niiden tulee sisältää kuvaukset kokeilun toteutuksista, kokeilujen eri vaiheet ja lopputulokset sekä niiden arvioinnin.
 - Kokeiluja koordinoiva koulutuksen järjestäjä laatii kokeiluja koskevan loppuraportin edellisen perusteella tarvittavin osin **ammattillisen peruskoulutuksen sekä näyttötutkintojen näkökulmista (= nykysäädösten mukaan)** eriteltyinä. Kokeilua koordinoivan koulutuksen järjestäjän kokeilukohtaiset loppuraportit sisältävät seuraavat asiat:
- Tiivistelmä
 - Kokeilun tausta ja tavoitteet
 - Kokeilujen toteutus – vaiheittain
 - Kokeilussa noudatetut tutkintojen perusteet
 - Kokeiluun osallistuneet
 - Kokeilussa tapahtuneet poikkeamiset normaalista koulutuksen järjestäjän toiminnasta
 - Yhteistyö työelämän, eri hallinnon alojen ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa
 - Työpaikalla tapahtuva opiskelu
 - Arvioinnin toteutus
 - Tulokset ja arviointi
 - Johtopäätökset ja toimenpide-esitykset.

Kiitos!

Aira Rajamäki

